GAZETA KRAKOWSKA

Nro 41.

Z KRAKOWA DNIA 21 MAJA 1826 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 12 Maia.

Rocznica Urodzin J. C. Mości Wielkiego Xiążęcia Konstantego obchodzoną była na dniu 9 b. m. w Stolicy Królestwa Polskiego z naywiększą uroczystością. W godzinach rannych odbyło się w Kościele S. Krzyża solenne nabożeństwo, na którem znaydowały się wszystkie Władze Królestwa, niemniey lud licznie zebrany, wznoszący do Przedwiecznego naygorętsze modły o przedłużenie lat dostoyney Familii Panuiącey, drogiey sercu każdego Polaka. — Z powodu uroczystości dnia tego dany był świetny obiad u JO. Xięcia Namiestnika Królewskiego, na który nayznakomitsze osoby woyskowe i cywilne obu narodów zaproszone były.— Wieczorem gmachy publiczne i prywatne oświecone zostały.

Redakcyia Gazety Warszawskiey odebrała z Paryża list przez Polaka pisany, w którym tenże udziela iey wiadomość o okazaniu się na scenie Wielkiey Opery, naszey pełney talentu i wdzięku młodey Tancerki JPanny Antoniny Palczewskiey. Dzień 19 z. m. przeznaczony był na to.

Ogłoszone przez afisze wystąpienie tancerki Polki w tańcu narodowym, ściągnęło na widowisko mnóstwo ciekawych widzów, a mianowicie wszystkich obecnych w Paryżu Polaków, których zebrało się razem przeszło trzydziestu. Dany był balet pod tytułem "Dansomania,, a w nim pierwsze tancerki Wielkiey Opery okazywały się na scenie Panie Lacroix, Legallois i Noblet wykonały zachwycaiące Pas de trois, w którym do zdumiewaiącego widoku wysokiey sztuki i niepospolitey piękności, łączył się zachwycaiący talent JPana Baillot sławnego skrzypka akompaniuiącego im w ciągłych niemal solach. Po tym świetnym i trwaiącym blisko pół godziny tańcu, gdzie uwaga słuchaczów znużona iuż niemal była uwielbianiem wzorowey doskonałości, okazała się nasza młoda tancerka, która krok pierwszy w tey nay wyższey świątyni Terpsychory stawiaiąc, miała do zwalczenia procz osobistego zalęknienia towarzyszącego zwykle skromności, sprawione dopiero na umyśle słuchaczy wrażenie. Lecz iuż daie się słyszeć Mazurek Polski (kompozycyi JPana Damsego); iuż nowem uchem ocucona ciekawość publiczności zwraca się na scenę, i iuż okazuie się Panna Palczewska w ubiorze wieśniaczki Polskiey;

przezwycięża obawę, ożywia w sobie śmiałość wielkością przedsięwzięcia, tańczy.... a tysiączne oklaski wieńczą iey pracę. Z uniesieniem wspomina piszący o wrażeniu, iakie nań taniec Panny Palczewskiey sprawił. Widząc ią tylekroć tańczącą na scenie Warszawskiey, nie może się dosyć wychwalić iey pełnego wdzięku układu, lekkości i siły. Te wszystkie zalety winna iest Panna Palczewska dobrey szkole Pana Coulon i swoiey długiey pracy, którą my z uprągnieniem iey powrotu wyglądaiąc, cieszyć się będziemy. Nazaiutrz po wystąpieniu Panny Palczewskiey wszystkie niemal Dzienniki chlubnie o niey wspomniały; prócz pochwał iey niepospolitego talentu, dały się słyszeć i pochwały iey uymuiącey powierzchowności, *C'est une très jolie femme. — Elle est d'une beauté remarquable. — La charmante Polonaise.* — Publiczność Paryzka oczekuie teraz na wystąpienie Panny Palczewskiey w roli serio, o czem publiczności naszey w czasie doniesiemy.

Dnia onegdayszego po południu Szybkobiegaczka Augusta Lerchenstein odbyła kurs pieszy od rogatek Marymontskich do Bielan i na powrót, w przeciągu 45 minut.

Kommissyia Rządowa Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego.

Chcąc do opisania obchodu żałobnego po wiekopomney pamięci Nayiaśnieyszym Cesarzu Alexandrze I. Królu Polskim, odbytego uroczyście w Warszawie w dniu 7 Kwietnia r. b. uzyskać iak naylepsze rysunki, któreby iako pomnik sztuki kraiowey przypominały iey zakwitnienie pod panowaniem nieodżałowanego Monarchy: Kommisyia Rządowa Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego podaie Artystom w Królestwie Polskiem zamieszkałym, następuiące przedmioty do współubiegania się i nagrody:

1. Widok wewnętrzny Kościoła Katedralnego od wielkich drzwi w chwili modlitwy za duszę Nayiaśnieyszego Alexandra w dniu 7 Kwietnia 1826 r. Rysunek illuminowany wielkości cali Polskich 10 do 14.

2. Widok wewnętrzny tegoż Kościoła od wielkiego Ołtarza, w chwili składania na nim insigniów. Rysunek illuminowany wielkości cali 10 do 14.

3. Widok wewnętrzny Kościoła Ewangelickiego w czasie obrzędu żałobnego w dniu 23 Kwietnia. Rysunek illuminowany wielkości cali 10 do 14.

4. Widok obrzędu żałobnego u Starozakonnych w dniu 17 Kwietnia. Rysunek illuminowany wielkości cali 9 do 12.

5. Widok Krakowskiego przedmieścia z przed kolumny Zygmunta, w chwili gdy orszak żałobny wyrusza z Zamku. Rysunek illuminowany wielkości cali 9 do 12.

6. Widok Saskiego placu w chwili, gdy mary Królewskie znaydowały się na środku tegoż placu. Rysunek illuminowany wielkości cali 9 do 12.

Stanowisko do zdięcia widoku, niemniey użycie wzdłuż lub wszerz przestrzeni na rysunek wskazaney, zostaie do wyboru Artysty.

Rysunek powinien mieć obrysy pewne i czyste, aby mógł służyć do rytowania na miedzi lub kamieniu.

Przecięcie i planta Kościoła Katedralnego, okazane będą artystom na ich żądanie i do ich użytku w Kancellaryi Jeneralnego Intendenta budowli Koronney.

Rysunki winny bydź złożone w Malarni Królewskiego Warszawskiego Uniwersytetu u Professora Brodowskiego, naydaley do dnia 7 Lipca r. b., gdyż dnia 8 Lipca wy-

znaczyć się maiąca Deputacya przystąpi do przysądzenia sześciu nagród następuiących:

1. Za naylepszy rysunek złotych dziewięćset.
2. Za naylepszy rysunek każdego z pięciu reszty widoków, w miarę doskonałości uznane przez Deputacyą nagrody od złotych Polskich czterechset do siedmiuset.

W Warszawie d. 10 Maia 1826 r.

Minister Prezyduiący
(podpisano) Stanisław *Grabowski.*
Zastępca Sekretarza Jeneralnego, Referendarz Stanu Nadzwyczayny
S. *Deszert.*

Z *Petersburga d.* 15 *Kwietnia d. K.*

(Z Kuryiera Litewskiego.)

Radca Kollegialny Xiążę Szyryński-Szychmatow, Dyrektor Kancellaryi Ministra Oświecenia Narodowego, i Koziełł należący do kancellaryi Senatu, wyniesieni na Radców stanu.

P. W. Withaker, mianowany Vice-Konsulem Rossyyskim w Santos, w prowincyi Brezyliyskiey St. Paul.

Hrabia Woroncow, Jenerał Gubernator Nowo-Rossyyski i Bessarabii, przybył do Petersburga.

Z Odessy donoszą, iż tam uczyniono zostało rozporządzenie, ażeby w różnych mieyscach kraiu Nowo-Rossyyskiego robione były obserwacyie meteorologiczne; a Dziennik Petersburgski ma ogłaszać ich wypadki.— Port tameczny napełniony iest okrętami, przybywaiącemi z Stambułu.

— Dnia 17. —

(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Donoszą z Taganrogu pod dniem 18 Marca, iż w skutku rapportów od Gubernatorów Gubernii Charkowskiey i Ekaterynosławskiey względem stanu dróg wyiazd N. Cesarzowey Elżbiety został odłożony do końca Kwietnia.

Pszczoła północna z Gazety Abo-Tidnig, w mieście Abo wychodzącey, umieściła z tego miasta pod dniem 27 Marca artykuł następuiący: — "Tuteyszy Uniwersytet Wielkiego Xięztwa Finlandzkiego, uważaiąc za świętą powinność bydź tłumaczem uczuć całego kraiu, we wszelkich ważnych, radosnych lub smutnych koleiach, i ogłaszaiąc z Katedry krasomówstwa w ciągu życia drugiego swego Założyciela i Dobroczyńcy, w każdem zdarzeniu, Jego sławę i męztwo, obchodził pamięć w Bogu spoczywaiącego Cesarza Alexandra Pawłowicza, trzema mowami, wedle zwyczaiu naddziadów, w dniu 3 i 4 Kwietnia (22 i 23 Marca d. k.) W wigiliią pierwszego z tych dni, Rektor Uniwersytetu, Professor Bergbom, programmatem łacińskim zaprosił na posiedzenie wszystkich Urzędników i mieszkańców miasta, oraz Uczniów Uniwersytetu; Damom zaś porozsyłał bilety zapraszaiące. Dnia 3 o godzinie 10tey z rana Członkowie i Professorowie Uniwersytetu zgromadzili się w wielkiey żałobie do Izby posiedzeń Konsystorza Akademickiego, a ztamtąd w uroczystey processyi przy odgłosie muzyki żałobney udali się do wielkiey sali Uniwersytetu. — Professor wymowy, Radca Kancellaryi i Kawaler Wallenius (tenże sam, który dnia 2go Kwietnia 1809 r., pierwszy raz obwieścił początek dobrotliwego panowania w Finlandyi Alexandra I. wyborną mową łacińską) wstąpił na okrytą suknem czarnem Katedrę, nad którą wznosi się popiersie bronzowe Zeszłego, i w wymownem przemówieniu (w języku Szwedzkim) wystawił przed licznem zgromadzeniem wielką i piękną Alexandra du-

szę, Jego dzieła nieśmiertelne i waleczne czyny, którym cały świat cywilizowany, Europa, Rossyia i Wielkie Xięztwo Finlandzkie niosą teraz w hołdzie łzy i żałobę.— Po skończeniu mowy, zabrzmiała z chóru żałobna muzyka. Głosy męzkie i kobiece, odśpiewały modliwę Mozarta za umarłych. Nazaiutrz o godzinie 10tey z rana Adjunkt Szesztrem, w elegii przez siebie napisaney, wyraził uczucia powszechnego strapienia; po południu zaś o godzinie 4, miał z teyże okoliczności mowę łacińską Uczeń Lille, rodem z Wiburga, w przytomności tegóż zgromadzenia.

Newa iuż czysta, lecz nadbrzeża morskie pokryte lodem. — Most Troicki ieszcze nie postawiony, dla tego, że się spodziewaią kry z Ładogi. Mosty Isakiewski i Tuczkowa były otworzone dnia 8 i 9 Kwietnia z przyczyny kry; teraz kommunikacyia pomiędzy wszystkiemi częściami miasta na nowo się ustanowiła.

Ze Lwowa d 12 Maia.

Jubileusz rozciągniony przez Jego Świątobliwości Papieża Leona XII. na rok 1826 dla całego Chrześciiaństwa rozpoczął się w Niedzielę dnia 30 Kwietnia dla Lwowskich trzech Archidyiecezyy w Stolicy, uroczystemi processyiami do czterech na ten cel przeznaczonych kościołów, z których pierwszą odprawił JWX. Prymas Hrabia Ankwicz przy assystencyi urzędników Magistratu, wszystkich plebanów parafii obrządku Rzymsko-Katolickiego, klasztorów i znaczney liczbie wiernych. Processyia ta wyszła z kościoła katedralnego ob. ł. do kościoła katedralnego Ormiiańskiego, udała się potem do kościoła Bożego Ciała, ztąd do Cerkwi pod tytułem: Uspienia N. Panny, i z tey powróciła do Katedry, gdzie JWX. Prymas zaintował *Te Deum* i udzielił błogosławieństwa.

Podobnież w dniu 7 b. m. odprawił processyią Metropolita Arcybiskup obrządku Grecko Unickiego przy assystencyi urzędników Magistratu, plebanów tegóż obrządku i mnóstwie wiernych, z Cerkwi pod tytutułem: Uspienia N. Panny, do kościoła Bożego Ciała, z tego do katedry Ormiiańskiey, a z tey do katedry Obrządku łacińskiego; poczem powrócił do katedry Grecko-Unickiey Śgo Jerzego.

W przyszłą Niedzielę odbędzie także processyią Arcybiskup Ormiiański do tych namienionych kościołów.

Z Paryża d. 5 Maia.

We Środę odbyła się tu czwarta i ostatnia Jubileuszowa processyia, na którey na wezwanie Króla znaydowały się władze. Po ukończeniu processyi około godziny 4tey z południa, udał się Król poprzedzony tuteyszem Duchowieństwem i otoczony wszystkiemi urzędnikami Dworu i Korony, tudzież deputacyiami od Izb prawodawczych i innych władz, na plac Ludwika XVI, gdzie wystawiony był pawilon, nad którym wznosił się krzyż. Na okrytych fioletową materyią stopniach zaięły mieysca wszystkie wysokie osoby i władze. Arcybiskup Paryzki poświęcił węgielny kamień, który Król przy huku dział w ziemię spuścił. Potem odśpiewana została modlitwa za Króla, po którey odeszedł orszak na powrót. Król powrócił o godzinie 5tey do pałacu. J. K. M. przyiął podczas tey processyi wiele proźb. Dziecko, które oddać mu chciało proźbę, odepchnęła gwardyia, ale postrzegłszy to Monarcha, okazał swoie nieukontentowanie i proźbę rozkazał przez iednego z Adiutantów sobie przynieść. Na zakładaiącym się pomniku będzie napis następuiący: *Ludovico decimo sexto, impie necato, hoc monumentum Gallia moe-*

rens erexit regnante Carolo decimo. Anno MDCCCXXVI. (Ludwikowi XVI zuchwale zamordowanemu, położyła zasmucona Francyia ten pomnik pod panowaniem Karola X roku 1826.) Naypięknieysza pogoda sprzyiała tey uroczystości. — Dnia 3go Maia 1814 wiechał Król Ludwik XVIII do Paryża. Dnia 3go Maia 1822 założony w Lionie został związek dla rozszerzenia wiary (Jezuitów.) Dnia 3go Maia odprawione zostało żałobne nabożeństwo za Ludwika XVI i założony iest na pomnik dla niego węgielny kamień.

P. Baron z kompaniią założyć tu chce wielką piekarnią, składaiąca się z 40 wedle nowego sposobu ulepszonych pieców i 36 parą poruszanych młynów.

Kardynał Xżę Croi, wielki Jałmużnik Francyi znayduie się na czele tuteyszey naywyższey Rady braci wiary. Przez indult pod dniem 15 Marca 1823 Papież Pius VII nadał temu bractwu 5 odpustów.

Król posłał znowu braciom Franconi (których sp lił się teatr) 3000 Fr.

W pawilonie St. Quen sprzedano dnia 2 b. m. 18 baranów z gatunku Cayla po nader wysokiey cenie. Oryginalne barany tego gatunku płacił rząd po 2500 Fr. Naywięcey ubiegano się o pochodzące z Numidyyskich baranów i owiec Angielskich.

Dnia 15 Kwietnia o godzinie drugi na wschód od Diepy znayduiącym się placu Cesarza, odkopano dobrze zachowany szkielet, który pod brodą miał złoty pieniądź Konstantego, a pod głową srebrny tegoż Monarchy. Miesce, w którym znaleziony został, iest tuż nad brzegiem morskim, co okazaie iak wiele morze zabrać musiało lądu od 1500 lat.

Z Haity oczekiwani tu są deputowani dla zawarcia traktatu handlowego.

Znany Gregoire, były Biskup w Blois, wydał historyią o małżeństwie Xięży od roku 1790.

O zmarłym Lacepede opowiadaią następuiący piękny rys. Będąc Kanclerzem legii honorowey, postrzegł iednego z swoich podwładnych bardzo smutnym. Kazał go do siebie przywołać, i wymógł na nim wyznanie, iż przez nierozważną wspaniałość zaręczył za iednego z przyiaciół 27,000 Fr. których domagaią się teraz od niego. P. Lacepec wyiął tę summę w banknotach z swey szkatuły i oddał mu. Nieposiadaiąc się z radości ten człowiek, upadł mu do nóg i prosił go aby przyiął rewers. "Nie, przyiecielu (odpowiedział z usmiechem dawca) ia nigdy pieniędzy nie pożyczam.„

Dziennik Gwiazda umieścił następuiący list (z Greckiego ięzyka przełożony), który Zoes Panu pod dniem 28 Marca z Missolongi do Korfu pisał: "Potem wszystkiem, co dotąd zaszło, możesz WPan bydź zapewniony, iż mocą oręża nigdy nieprzyiaciel nie wniydzie do Missolongi. Jest on sam przekonany, iż ani przez ogień, ani przez żelazo nie potrafi uzyskać tey twierdzy, i całą nadzieię pokłada w iey ogłodzeniu, lecz my przyzwyczaionemi iesteśmy przestawać na małey rzeczy. Lubo położenie skarbu Greckiego nie iest kwitnącem, nie rozpaczamy iednak, bo chociaż cząstkowo dostaiemy żywność od naszych braci z wysp Jońskich; winniśmy tę wspaniałość braciom naszem, Europeyskim Chrześciianom, którzy o nas nigdy nie zapomną. Chociażby nam żadna pomoc nie nadeszła, pozostaie nam przecież ieszcze iedna powinność, to iest: okropna przysięga obowiązuie nas wszystkich do wyyścia nocną porą z twierdzy pomiędzy nieprzyiacielskie szeregi i przelania ostatniey krwi kropli. Jestem ubielony pod bronią woiownik; walczyłem 20 lat w Olimpie przeciw Turkom,

ale ieszcze nie widziałem takiego męztwa, iakie dziś moich braci oręża ożywia. Cała osada zwraca oczy i uszy na swoich naczelników; na głos Kilzotzawellasa lub Bozzarysa, iż żołnierze póyść maią na śmierć, wszyscy rzucaią się gdyby lwy. Przy ostatnich trzech wycieczkach nie były dosyć szerokie bramy, dla obięcia nas wszystkich, gdyż wszyscy razem chcieliśmy się na nieprzyiaciela rzucić. Zabiliśmy znaczną liczbę Arabów i Franków, którzy są prawdziwemi szpiegami Antichrysta.,,

Z Madrytu d. 24 Kwietnia.

Xżę Infantado przywołał z wygnania P. Lozano de Torres, który przed rewolucyią 1820 roku był Ministrem sprawiedliwości. J. K. M. skazał go podowczas na wygnanie i zamknięcie w zamku S. Antoniego de la Corunna.

Zdaie się, iż urządzenie policyi będzie zmienione, i ustanowioną zostanie na sposób iak była w roku 1817, w którey, iak wiadomo, trzech kryminalnych radców stanowiło sąd policyi.

Korpusom ochotników zalecił ich Jenerał inspektor Carvaial w swey odezwie posłuszeństwo i karność. W Jelos zaszły rozruchy; dla ukarania winnych udał się tam sąd kryminalny z Guadalaxary i uwięziono iuż przeszło 30 osób. Bawienie w tem mieście X. Bertanero, Kanonika Avili, miało dać do nich powód. Tu głoszą, iż policyia odkryła tam w klastorze Kapucynów tayną prassę, w którey wybiiane były rzekome odezwy Miny i podobne pisma.

Od dni 14 trudni się około 2000 robotników niszczeniem iay szarańcy, która ku końcowi zeszłego lata kilkanaście powiatów w okolicach Madrytu zpustoszyła. Lękaią się i tego lata odwiedzenia tego owadu, gdyż wczasie naszych zaburzeń zaniedbane zostały dawnieysze przezorności środki.

Zasiewanie Kokczenili w okolicach Malagi iest na zawsze zapewnione. Sposób robienia około niey, który tu Doktór Presas (dawniey prywatny sekretarz Królewey Portugalskiey) przed 5ciu kwartałami przysłał, iest tak ściśło zachowany, iż nie do uwierzenia rozszerza się ta roślina, i Hiszpaniia zbogaconą wkrótce zostanie odnogą przemysłu, którego iey inne narody zazdrościć będą.

Ludność Hiszpanii (pisze Paryzki Dziennik handlowy) zmnieysza się codziennie; lecz zato pomnaża się bardzo liczba Jezuitów, od niedawnego czasu przyiąć mieli 900 nowych nowicyuszów.

Z Barcellony donoszą, że Kolumbiianie zabrali znowu 3 okręty tamecznym kupcom. Prezes tamecznego kryminalnego sądu, Ognate, zabronił wydawania bez iego wiadomości paszportów osobom zbiegłem do tego miasta, lub w byłem konstytucyynem woysku zostaiących, lub naymnieyszemu podeyrzeniu podlegaiących. — Rozchodziła się tamże wieść, że 800 zbroynych wieśniaków weszło do Vich, że strzelano w mieście i Kapitan woyska Królewskiego zabity został.

Z Rzymu d. 22 Kwietnia.

Stoiące w Palermo Ces. Austryiackie woyska, oddały dnia 9 Kwietnia tę twierdzę Kr. Neapolitańskiemu woysku, i po wysłuchaniu Mszy S. przez Arcybiskupa Kardynała Gravina pod gołem Niebem odprawioney, wsiadły na 54 statków. W całey Sycylii niema iuż żadnych Austryiaków; Palermo osadzone iest 10,000 Neapolitańskiego woyska pod dowództwem Jenerała Campana, który razem iest naczelnym Wodzem w Sycylii.

Nowe zwycięztwo osady Missolongskiey zdaie się, iż poiednało naczelników Greckich; zapewniaią przynaymniey, że Fabvier i Goura, każdy z 3000 woyska, pociągnęli z rozkazu rządu na pomoc Missolondze. Okazuie się iednak, iż nie iedność w Grecyi większą iest w Europeyskich Gazetach, niżeli w samey Grecyi.

Z Londynu d. 2 Maia.

W Izbie wyższey Parlamentu złożył wczoray Lord King prośbę od tkaczów i mieszkańców Manszestru, którzy naymocniey naganiaią zaszłe w tameczney okolicy zaburzenia i niedorzeczności, ale oraz proszą o zmianę ustaw zbożowych, które uważać należy iako przyczynę teraźnieyszych rozruchów: gdyż nietylko przez zabronienie wprowadzania zboża, zdrożaią chleb, ale nadto tamuią wywóz rękodzielnych towarów, których zagraniczni nie są w stanie zapłacenia gotowizną, ale zapłaciliby zbożem. Margr. Landzdowne popieraiąc tę prośbę, oświadczył, iż przy rozszerzaiącem się niebezpieczeństwie i nędzy należy nadzwyczayne przedsięwziąść środki do ich odwrócenia. Hr. Liwerpool (Minister) odpowiadaiąc na to, wyraził, iż nie do Parlamentu, ale do rządu należy temu zapobiedz, i to mimo kończących się posiedzeń musi przez zmianę ustaw zbożowych nastąpić. Parlament nie może się rozeyść bez dozwolenia sprzedarzy zostaiącego pod zamknięciem Królewskiem zagranicznego zboża za słuszną celną opłatą, lub bez upoważnienia Króla i iego taynay rady do sześciu tygodni po ukończeniu iego posiedzeń do pozwalania wprowadzania tyle zboża, ile publiczna potrzeba wymaga. Takowe upoważnienie Korony, które dawniey Parlament odrzucił, sądził bydź w teraźnieyszych okolicznościach koniecznem wyiątkiem z ustaw zbożowych. Hr. Malmesbury sądził, iż teraźnieysza nędza rękodzielników nie pochodzi z wysokiey ceny zboża. Hrabiowie zaś Grosvenor i Hardwicke przychylali się do zdania Hr. Liwerpool, który wyraził ieszcze: że Parlament nie może się rozeyść, wystawiaiąc kray na głód. Chociażby nawet ustawy zbożowe utrzymane były, należy iednakże zmienić ceny, wedle których zboże powinno bydź z zagranicy wpuszczane, gdyż kray wcale w innem znayduie się położeniu od r. 1815, w którym uchwalone zostały. Opłata celna bydź ma 12 szylingów od kwarteru pszenicy. Hr. Grey wynurzył obawę względem niespokoyności w kraiu, i obwiniał Ministrów, iż przyrzekli zmienić ustawy zbożowe, i nie uczynili tego. Teraz do drogości chleba przyłączył się niedostatek pieniędzy. — Hr. Bathurst broniąc Ministrow przeciw zarzutom dopiero mowiącego członka opozycyi, oświadczył: że w teraźnieyszem położeniu rzeczy niższa nawet cena od 80 szylingów kwarteru pszenicy stanowiąca głód, nie dozwala Ministrom wpuszczania do kraiu zagranicznego zboża. — Hrabia Liwerpool zakończył zresztą spór z tego powodu zachodzący twierdzęniem: iż ieżeli taraźnieysza nędza nie pochodzi zupełnie w wysokiey ceny zboża, tedy należy mieć wzgląd na to, iż od kilku tygodni ciągle się podnosi, i przedsięwziąść wypada zaradcze środki.

W Izbie niższey P. Canning (Minister) mówiąc o rozruchach w Manszesterskich powiatach, wniósł o dozwolenie sprzedania 250,000 do 300,000 kwarterów będącego pod zamknięciem Królewskim zboża, iudzież o upoważnienie Ministrów do dozwolenia wprowadzania go z zagranicy wedle potrzeby kraiu, przez czas feryiów Parlamentu, za opłatą po 12 szylingów od kwarteru, co oboie zaraz uchwalonem zostało.

Poseł Portugalski miał posłuchanie u J. K. Mci.

Xżę Wellington pracuie zawsze ieszcze z P. Canning. Uważaią, iż podróż znacznie zdrowie tego Xcia polepszyła.

D. 6 b. m. Xżę Devonshire odpłynie z Sheernes do Petersburga.

Donoszą z wyspy S. Heleny pod dniem 20 Marca, iż okręt Lowther Castle wiezie do Londynu urzędową wiadomość o zawartym pokoiu z Birmanami. Ostatni ustąpili Anglii 5 prowincyy i zapłacą za koszta woyny 100 łakrupiów.

W Londynie otworzone zostały podpisy dla zostaiących w nędzy robotników, które w całym kraiu nastąpią. Król podpisał naypierwszy 2000 Fs. Marg. Stafford 1000, P. Rothschild 500 Fs. &c. Dotąd podpisanych iest 13,200 Fs.

Liczba zniszczonych przez zbuntowanych robotników w Manszestrze, Blackburn i okolicach tych miast warsztatów wynosi do 1000, których wartość dochodzi do 30,000 Fs. a młynów do przędzenia 10.

Z Tryiestu d. 26 Kwietnia.

Uratowanie Missolongi i tryumfalne wniyście Miaulisa do tamecznego portu potwierdza się ze wszystkich stron. Podług naynowszych doniesień z Prewesy pod d. 19 Seraskier Reschyd Basza leżał tam na otrzymaną podczas ostatnich zdarzeń niebezpieczną ranę. Przedsięwzięcia Ibrahima Baszy wystawiane są iako zupełnie spełzłe. Ostatni iego attak nastąpił na krótki czas przed przybyciem Miaulisa, o którego zbliżaniu się uwiadomiony był przez Europeyskiego kapitana; lecz bardzo źle dla niego wypadł. Goura i Fabvier opanowali nadlądowe szańce Tureckie i przybycie ich zaniosło trwogę aż do Arta. Naynowsze prywatne listy z Korfu dochodzą do 15 Kwietnia, i zgodnie uwielbiaią męztwo Noto Bozzarysa, dowódcę w Missolondze, a Miaulisa uważaią iako oswobodcę Grecyi. D. 9 Kwietnia widziano z wałów Missolongi w okolicy Patras palące się okręty, i sądzono, że Miaulis uderzył na flottę Egipską. Mieszkańcy Missolongi oświadczyli rządowi Greckiemu nayczulsze podziękowanie za przysłanie ammunicyi i żywności, z zapewnieniem, iż więcey niczego nie potrzebuią, dla utrzymania daley Missolongi.

Tuteyszy Dostrzegacz zawiera pod d. 24 Kwietnia co następuie: " Nadeszłe dziś listy z Korfu pod d. 11 b. m. donoszą, że lubo upadek Missolongi zdawał się bydź bliski, naynowsze iednak doniesienia są znowu dla oblężonych pomyślnieysze, gdyż rząd Grecki nakazał, aby Pułkownik Fabvier 3chtysiącznym korpusem regularnego woyska, tudzież Jenerał Goura, także 3000 ludzi maiący, udali się do Korintu, Salony i Lepanto, i tam złączywszy się z Jenerałem Karaiskaki, uderzyli wspólnie z tyłu na nieprzyiaciela przed Missolongą. Plan ten, iak zapewniaią, był uskuteczniony, i słychać, iż flotta Grecka w liczbie 47 okrętów i 12 palnych statków pod Missolongę przybyła. Jest to wiadomość, ktora zgadza się zupełnie z przywiezionem ieszcze d. 5 b. m. przez Angielski okręt do Korfu doniesieniem. „

Taż Gazeta donosi pod dniem dzisieyszym: " Kapitan kupieckiego okrętu, ktory Prewesę d. 14 Kwietnia opuścił, powiada, iż w Prewesie rozchodziła się wieść, że Pod Missolonga zaszła nowa potyczka z stratą Turkow, i że Ibrahim Basza powrocił do Morei, zostawiwszy 14,000 Turkow do oblegania tey twierdzy, i flocie Tureckiey zalecił zamykanie iey od morza. „

DODATEK
DO Nro 41.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA DNIA 21 MAJA 1826 ROKU w NIEDZIELĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Raumira.

Dzień godzina		Barometr z reduk: na O° R.		Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
May		cali	lin:	stopnie	stop:			
god:	7	27	4, 414	+ 4. 8	95	Pułno: Za: Sredni	Chmury	
	12	„	4, 504	+ 6. 7	79	„ „	Słońce z Chmur:	o 1/2 1 grad.
16.	3	„	4, 491	+ 6. 7	81	„ „	Chmury	Deszcz.
	9	„	4, 556	+ 4. 7	100	„ „	Pochmurno	o 10 deszcz.
	7	27	4, 141	+ 6. 7	91	Połud: Ws: Słaby	Chmury	
17.	12	„	4, 754	- 0. 2	73	Połud: Za: Sredni	Słońce z Chmur:	o go: 1 deszcz.
	3	„	4, 604	+10. 1	80	„ „	„	
	9	„	4, 812	+ 8. 1	86	„ „	Pochmurno	Deszcz.
	7	27	4, 001	+ 6. 6	100	Połud: Za: Sredni	Pochmurno	Deszcz.
18.	12	„	3, 836	+ 8. 6	72	„ Mocny	Słońce z Chmur:	Deszcz z gradem.
	3	„	3, 843	+ 7. 0	99	„ Sredni	Chmury	o go: 1 deszcz.
	9	„	4, 096	+ 6. 9	100	„ Słaby	Pochmurno	„ 7 „
	7	27	3, 728	+ 6. 8	95	Połud: Ws: Słaby	Chmury	
19.	12	„	3, 581	+ 8. 4	79	„ „	Pochmurno	
	3	„	3, 410	+ 8. 8	80	„ „	„	o 10 1/2 deszcz i grad
	9	„	3, 425	+ 7. 6	99	„ „	Chmury	Deszcz.

Max: Weisse, Dyrek: Obs.

Od brzegów Menu d. 4 Maia.

J. Cesarzowicowska Mość Arcyxiążę Karol przeiechał d. 29 z. m. z swoią Małżonką przez Frankfort do Biberach.

Arcybiskup Koloński przybył d. 2 b. m. do Düsseldorfu. Jedynaście gmin, przez które przeieżdżał, wystawiły dla niego bramy tryumfalne, a w samem Düsseldorfie był z naywiększemi uroczystościami przyięty.

Kr. Bawarski nadzwyczayny Poseł przy

Dworze Petersburgskim Xżę Wrede, ktory iuż do Minchen powrocił, otrzymał przy wyieździe z Petersburga od N. Cesarza Mikołaia, oprocz orderu Alexandra Newskiego z brylantową gwiazdą, przepyszne krzyształowe podarunki, pomiędzy ktoremi zwierciadło Chińskie nadzwyczayney wielkości, iakie zaledwo kto w Europie widział. — Za kilka dni wyiedzie z Bawaryi do Rzymu 18 młodzieńcow, dla doskonalenia się w naukach w tamecznem *Collegium Germanicum*. Z innych okolic Niemieckich ubiega się także młodzież o umieszczenie w tym Instytucie.

W większey części wielkich miast Pruskich potworzyły się także związki, dla wsparcia Grekow.

Rząd Francuzki za pozwoleniem Wielkiego Xcia Badeńskiego każe naprawiać pomnik, ktory Jenerał Moreau wystawić kazał Bohaterowi Turenne niedaleko Sarbach, gdzie od kuli działowey zginął.

Z Hagi d. 3 Maia.

N. Krol przychodzi do zdrowia. — Następca Tronu Xżę Oranii poiechał do Bruxelli.

D. 24 Sierpnia w rocznicę urodzin Króla postawiony uroczyście zostanie kolossalny lew na poboiowisku pod Waterloo iako pomnik odniesionego w tem mieyscu zwycięztwa.

Nieiaki Joanni Nikolai Leonidas, nazywaiący się Hr. Sparata i mieniący się bydź wysłańcem rządu Greckiego do zbierania składek, został za zfałszowanie pisma Ministra Greckiego i onego użycie przez Trybunał Iwszey Instancyi w Grenindze na 6ciomiesięczne więzienie i zapłacenie kary 50 ZH. skazany.

Z Sztokolmu d. 3 Maia.

Dziś po godzinie 2 z południa Królewicowa Następczyna Tronu na pociechę Rodziny Królewskiey i całego kraiu rozwiązana została synem, który otrzyma imiona Karol Ludwik i Eugeniusz i tytuł Xcia Schonen.

Dyrekcyia kanału Götha prosiła rządu o wsparcie na utrzymanie warsztatów pod Motala, ponieważ wyznaczone przez Stany seymowe pieniądze nie wystarczaią.

W nocy z d. 27 na 28 z. m. miasto Norrköping nawiedzone zostało pożarem, który 150 domów w pyrzynę obrócił i przeszło 1600 ludzi utraciło mieszkania, a naywiększą właściciele fabryk szkodę ponieśli. Otworzone tu zostały podpisy dla tych pogorzelców, na których czele znayduią się N. Król i Następca Tronu.

Z Drezna d. 2 Maia.

N. Król postanowił w stolicy tuteyszey coroczny jarmark na wełnę, który odbywać się będzie w Czerwcowym tygodniu między jarmarkami na wełnę w Wrocławiu i Berlinie, a zatem w roku bieżącym zaczena się dnia 12go Czerwca. Od przywożoney na 3 dni przed jarmarkiem wełny zniżona została opłata konsumcyyna od 15 groszy (Złp. 3 3/4) do 4ch.

Słychać, iż tak Dwór nasz, iako też Weimarski wypracować nakazały nowe domowe ustawy dla odnóg swoich rodzin, ażeby te ściśley połączyć z interessem panuiących i ludu.

Z Lipska piszą: Jarmark tuteyszy ukończy się wkrótce. W pierwszym tygodniu sprzedanych zostało bardzo wiele towarów, ale po nader nizkiey cenie. Większy, niż kiedy był odbyt na sukna; iedwabnych towarów nigdy tu nie było więcey iak na teraźnieyszym jarmarku; sprzedano ich wprawdzie wiele, ale po nizkiey cenie. Na towary osadnicze nie było wcale pokupu, ale skóry miały odbyt. Angielskich fabryków, chociaż nie było wiele, sprzedawano ie je-

dnak po nizkiey cenie. Nadzwyczay znaydowało się na tym jarmarku wiele kupców z wschodnich kraiów, którzy wiele zakupili towarów. Amerykanów nie wielu się znaydowało.

Od granic Tureckich d. 22 Kwietnia.

Dostrzegacz Wschodni od d. 20 do 31 Marca zawiera obok nader namiętnych deklamacyy przeciw Grekom, co okazuie, że to pismo nawet pod nowym Redaktorem nie zmieniło swoiego dążenia: " Z Smirny d. 24 Marca. Od kilku dni zmienił się wiatr mnostwo zawinęło do naszego portu okrętów, ktore przywiozły wiadomość o coraz bardziey powiększaiących się na morzu rozboiach Grekow, ktorzy poważaią się nawet Europeyskie kupieckie okręty przetrząsać. — Z Napoli di Romania dnia 21 Marca. Kolokotroni ma głowną swoią kwaterę od dwoch miesięcy w Argos, i niema pod swoiemi rozkazami iak 2000 ludzi. Kondurioty nie znayduie się więcey na czele rządu, i mowią nawet o spisku przeciw Maurokordato. — Z Kandyi dnia 7 Marca. Kanea i iey okolice są spokoyne. Karabusa znayduie się ieszcze w ręku Grekow, i w gorach Sfakiotskich snuie się ieszcze poiedyncze kupy powstańcow. Mustafa Bey udał się w przeszłym tygodniu do Abukorona, dla umowienia się z Russo i naczelnikami Sfakiotow i innych Grekow względem wytępienia kup powstańcow. Mustafa Bey, dla utrzymania dobrego porozumienia pozwolił Russo do Kanea przybydź, gdzie dnia 21 Lutego z 7 lub 8 naczelnikami Sfakiotow z zupełną zbroią na mułach przybył. Okolice Kanei wystawiaią osobliwszy widok. Pomiędzy pomarańczowemi lasami i iaśminowemi krzakami, ktore tysiącznemi woniami powietrze zapełniaią, widać smutne od ludzi opuszczone pogorzeliska, kościoły i klasztory, ktorych ziemia okryta iest kościami ludzkiemi, ktore chciwość lub fanatyzm z ziemi wydobyły. „

Kapitan Turini, ktory d. 13 Kwietnia z Zante do Korfu przybył, potwierdził przybycie Greckiey flotty (w liczbie 53 żaglow przed Missolongę.) — Ibrahim Basza w ostatnim odpartym attaku utracił Baszow Peewy (Widynu) Sadik Beja i Aidin Bej. Ostatni był towarzyszem Veli Baszy, syna Baszy Janiny.

Teatr Narodowy.

Dziś w Niedzielę, to iest dnia 21 b. m. na dochód Johanny Kochanowskiey przybyłey tu wdowy, po zmarłym ś. p. Ignacym Kochanowskim Artyście Dramatycznym znanym na tuteyszey scenie, daną będzie po raz drugi bardzo zabawna Komedya oryginalnie przez Hr. Fredro napisana w 3 aktach: *Damy i Huzary.* — Zakończy Spektakl nowa Komedyo-Opera w 1 akcie, z francuzkiego P. Sevien przez A. Żółkowskiego tłumaczona: *Cymbałek.*

DONIESIENIE LOTERYYNE.

Dnia 31 Maia 1826 odbędzie się niezawodnie w Wiedniu ciągnienie Loteryi na Wielkie Fabryki Sukien, Kaźmirow i rożnych materyi wełnianych w Mährisch-Neüstadt, oraz wielkiego i wspaniałego Domu w Kremsir.

Wielkie te Fabryki wełnianych wyrobow, obficie zaopatrzone w Machiny i fabryczne rekwisita z rozkazu N. Cesarzowey Maryi Teressy wybudowane, dotąd w nayłepszym znayduią się stanie; sytnowane są w Mieście Mährisch-Neüstadt w Cyrkule Ołomunieckim w Morawie. Do tych fabryk należy ieszcze wiele budynków z przyległościami i gruntami, a mianowicie obszerny Staw z Wyspą, na ktorey Angielski ogrod z Chińską Altanną i gustownemi mostkami, romantyczny widok sprawia. Wygrywaiącemu tę Realność, ieżeliby takowey utrzymać niechciał, odstępna Summa 200,000 Ryńskich przez gwarantuiący Dom Handlowy, Grühner & Dörstting za zwroceniem Losu wypłaconą będzie. — Wielki i Wspaniały Dom pod Nrem 289 w mieście Kremsir w Morawie (Rezydencyi Xięcia i Arcybiskupa Ołomunieckiego) leży w bardzo przyiemney okolicy i ze swey architektoniczney budowy do gmachu pierwszego rzędu należeć może; liczy albowiem z frontu 17 okien i 28 do 30 familii w sobie mieścić może; za tenże Dom wygrywaiącemu odkupna Summa 20,000 Ryńskich iest ofiarowaną. — Oprocz tych znakomitych realności iest ieszcze 9550 Losow, wygrywaiących rożne kwoty pieniężne po 10,000. 5000. 1000. 500 &c. &c. aż do 15 Ryńskich, niemniey w Dukatach Austryiackich po 100. 50. 25. 10 &c. &c. aż do 1 Dukata w złocie, ogolna Summa wygranych zaś wynosi 366,355 Ryńskich, a bio-

rącemu razem 10 Losow, iedenasty bezpłatnie udzielony zostanie i nawet z tą prerogatiwą, że oprocz zwyczayney gry, naymniey 1 Dukata wygrać musi.

Loteryia ta, licząc tak znakomite wygrane, w porownaniu z innemi słusznie na pierwszeństwo zasłużyć powinna, a to z powodu: że tylko z 88,000 Losow iest złożona, a między temi 9552 wygrywaiących znayduie się; wypada przeto że na każden dziewiąty Los iedna wygrana paść musi, co przy podobnych Loteryiach rzadko zdarzyć się może.

Los kosztuie 10 ZR. Walutą Wiedeńską lub 18 Złp.; tych dostać można w Kantorze Józefa Louis w Krakowie w Rynku przy Ulicy Grodzkiey Nro 24 gdzie także obszernieyszy plan tey Loteryi, iako też i rysunek wzwyż wspomnionych Realności, każdego czasu iest do widzenia. — W tym Kantorze dostać także można Losow do Wielkich Loteryy Klassycznych Berlińskiey i Warszawskiey.

DONIESIENIA.

Prezes Sądu Appellacyynego &c.

Stósownie do przepisu Art: 118 Kodex: Cyw: podaie ninieyszem do powszechney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi kraiu tuteyszego, na powództwo Wacława Wernera, w mieście Krakowie na Stradomiu pod L. 261 zamieszkałego, w dniu 2 Września 1824 roku wydał wyrok przedstanowczy, którym wyszukiwanie nieobecnego Jana Wernera, Brata powoda, Sądowi Pokoiu W. M. Krakowa Okręgu I poleconem zostało.

W Krakowie dnia 13 Maia 1826 r.

Nikorowicz.
Raubach, Sekr: Sądu Ap.

Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu &c.

Uwiadomia Publiczność, że gdy licytacyia trzechletniey od dnia 1 Czerwca r. b. zaczynać się maiącey dzierżawy Fol arku Daywor z gruntami na dzień 3 b. m. ogłoszona nie doszła, z przyczyny, że Pretendenci tey dzierżawy nie chcieli zaczynać oney od Złp. 1661, rozporządzeniem Senatu z dnia 7 Kwietnia r. b. Nro 1302 postanowioney, przeto Senat Uchwałą pod dniem 5 b. m. do liczby 1751 zniżył takową Summę o połowę, to iest: do Złp. 830 gr. 15, od których zacznie się taż licytacyia w Biórze Wydziału Dochodów Publicznych w dniu 27 b. m. w godzinach przedpołudniowych.

W Krakowie dnia 16 Maia 1826 r.

Wasserrab.
Gadomski, S. W.

W dniu 13 Czerwca r. b. 1826 o godzinie 10tey przed południem w Krakowie w gmachu Sukiennicach, sprzedawać się będzie przez publiczną licytacyią Tytuniu prawdziwego Tureckiego kraianego około Tysiąc Pięćset fontów, wagi Wrocławskiey; cena szacunkowa każdego fonta tytuniu drobno kraianego na pierwsze wywołanie ustanowiona przez biegłych Złp. ieden groszy sześć, grubiey zaś kraianego groszy dwadzieścia cztery. Nie będzie sprzedany mnieyszą partyią iak Szporko z padłem ważącym około 25 fontów, większemi partyiami sprzedany bydź może, a to na żądanie Pana Jana Nep: Waltera Kupca i Obyw: W. M. Krakowa, u którego tytuń ten na sprzedarz wystawiony w Komissie złozony iest.

W Krakowie dnia 16 1826 r.

Jacek Kowecki, Kom: Sąd.

Niżey podpisany ma honor uwiadomić prześwietną Publiczność, iż Handel swóy Porcelany, Faiansów, Szkła, Marmurów, Tytoniów, Kart i Tabaki w różnych gatunkach, oraz Kantor Loteryi; dotąd exystuiący przy ulicy Floryańskiey pod Nrem 554, przeniosł w tę samą ulicę pod Ner 539, gdzie dawniey był Handel Ferdynanda Fenirskiego.

Józef Kuhn.

Dnia 20go Maia rozpoczęły się kąpiele siarczanych wód w wsi Swoszowicach w Galicyi milę od Krakowa położoney. Przyieżdzaiący znaydą tam wygodne pomieszczenie i wszelką potrzebną usługę, a co do życia, w Traktyerni za umiarkowaną cenę wszystkiego dostać będzie można.